

Aprob:
Director general ANSA
Radu MUSTEATA

"26" februarie 2024

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

Raport cifric

cu privire la realizarea planurilor și programelor de monitorizare și supraveghere în domeniul siguranței alimentelor de origine animală și nonanimală și sănătății plantelor și furajelor pentru anul 2023

CHIȘINĂU 2024

CUPRINS:

Nr/o	Denumirea compartimentului	Pag.
1.	Introducere	3
2.	Criterii de selectare a produselor	3
3.	Prelevarea probelor	4
4.	Asigurarea efectuării investigațiilor de laborator	4
5.	Recepționarea rezultatelor de laborator	16
6.	Rezultatele monitorizării și supravegherii în domeniul siguranței produselor alimentare de origine animală	19
7.	Rezultatele monitorizării și supravegherii în domeniul siguranței produselor alimentare de origine nonanimală	24
8.	Rezultatele monitorizării și supravegherii în domeniul sănătății și protecției plantelor	29
9.	Notificările portalului Sistemului Rapid de Alertă pentru Alimente și Furaje al Uniunii Europene (RASFF) în anul 2023	34
10.	Măsuri întreprinse în cazul neconformității probelor	36
11.	Concluzii	41

1. INTRODUCERE

Principiul de bază al politicii promovate de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (în continuare - Agenția), este atingerea celui mai înalt grad de protecție a sănătății publice și a consumatorilor, luând în considerație factori precum diversitatea aprovizionării/furnizării cu produse alimentare de calitate și accesarea la piețe de desfacere externe.

Pentru a asigura acel sistem de măsuri publice orientate spre garantarea siguranței alimentelor și a calității produselor alimentare, Agenția elaborează, anual, în baza evaluării riscurilor, precum și ale altor criterii de selectare, Programul Național de monitorizare și supraveghere, care în anul 2023, a fost aprobat prin Ordinul directorului general al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor **nr.485 din 27.12.2022**, și reprezintă o abordare integrată, care include toate sectoarele lanțului alimentar, inclusiv sănătatea plantelor și producția de furaje, atât de origine autohtonă, cât și din import,

Prezentul Raport, cuprinde rezultatele obținute urmare a implementării planurilor de monitorizare și supraveghere pentru anul 2023 în domeniul siguranței alimentelor, protecției plantelor și furajelor, precum și o sinteză a notificărilor recepționate pe parcursul anului 2023 prin intermediul Portalului Sistemului Rapid de Alertă pentru Alimente și Furaje al Uniunii Europene RASFF, care au vizat nemijlocit Republica Moldova.

Informația inclusă în Raportul dat, este sintetizată în **24 de tabele** și **12 figuri**.

2. CRITERII DE SELECTARE A PRODUSELOR

Criteriile care au stat la baza selectării sortimentului de produse alimentare și a numărului de probe planificate în cadrul implementării planurilor și programelor de monitorizare și supraveghere sunt următoarele:

- 1) Volumul producției alimentare de origine animală și vegetală, atât autohtonă cât și provenită din import;
- 2) Produsele alimentare care au o importanță economică majoră pentru țară;
- 3) Cantitatea de producție consumată, inclusiv în stare proaspătă;
- 4) Capacitatea analitică a laboratoarelor;
- 5) Ponderea producției de origine animală și vegetală neconformă;

- 6) Informația parvenită și examinată de pe portalul Sistemului Rapid de Alertă pentru Alimente și Furaje al Uniunii Europene (RASFF);
- 7) Recomandările experților străini și experiența țărilor Uniunii Europene;
- 8) Capacitatea instituțională a Agenției privind organizarea instruirii inspectorilor responsabili de prelevarea probelor și transportarea acestora în laborator;
- 9) Capacitatea statului de asigurare financiară pentru implementarea Programului.

3. PRELEVAREA PROBELOR

Probele pentru investigațiile de laborator, sunt prelevate de către inspectorii subdiviziunilor teritoriale/municipale pentru siguranța alimentelor ale Agenției, din cadrul posturilor de inspecție la frontieră și punctelor finale de import, supermarketuri/hipermarketuri, unități de producere, unități de comercializare, unități de comerț cu amănuntul, restaurante, cantine, baruri, piețe, magazine, abatoare, măcelării, ferme, în baza procedurilor generale și specifice, elaborate de către subdiviziunile structurale ale aparatului central al Agenției, cât și în baza reglementărilor stipulate în legislația Republicii Moldova pe domeniul siguranței alimentelor.

Inspectorii din cadrul subdiviziunilor teritoriale pentru siguranța alimentelor ale Agenției, întocmesc electronic procesul-verbal de prelevare a probelor prin intermediul sistemului informațional de management al laboratoarelor (SI LIMS) și doar în cazuri excepționale, de nefuncționare a acestuia sau alte motive relevante, procesele-verbale sunt întocmite și completate manual de către inspectorii și prezentate concomitent cu proba prelevată la laborator.

4. ASIGURAREA EFECTUĂRII INVESTIGAȚIILOR DE LABORATOR

Investigațiile de laborator planificate în cadrul implementării planurilor și programelor de monitorizare și supraveghere sunt asigurate preponderent de către laboratoarele instituțiilor publice în care Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor exercită calitatea de fondator, care sunt desemnate în baza **Procedurii Specifice „Desemnarea laboratoarelor care pot efectua analiza probelor prelevate în cadrul controlului oficial privind sănătatea animalelor, plantelor, siguranța produselor**

alimentare de origine animală și nonanimală și hrana pentru animale”, și care în anul 2023, au fost desemnate prin Ordinul Agenției nr.61 din 10.02.2023.

Totodată, pentru a întregi spectrul de investigații planificate în cadrul implementării planurilor și programelor de monitorizare și supraveghere, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, contractează anual laboratoare naționale și internaționale, pentru achiziționarea serviciilor la parametrii la care laboratoarele Agenției nu dispun de capacitate de realizare.

În acest context, în anul 2023, au fost contractate, conform *tabelului 2*, 12 laboratoare în cadrul cărora au fost efectuate 985 de investigații de laborator, iar în *tabelul 1*, este redată lista completă a laboratoarelor care au asigurat efectuarea investigațiilor de laborator în cadrul implementării planurilor și programelor de monitorizare și supraveghere pentru anul 2023.

Tabelul 1

Lista laboratoarelor în care au fost efectuate investigațiile de laborator pentru implementarea planurilor și programelor de monitorizare și supraveghere în anul 2023

Nr.	Denumirea laboratorului contractat	Numărul contractului
1.	I.P. „Centrul Republican de Diagnostic Veterinar”	Contract de finanțare nr.3 din 05.05.2023
2.	I.P. „Laboratorul central fitosanitar”	Contract de finanțare nr.1 din 10.03.2023
3.	I.P. „Laboratorul central de testare a băuturilor alcoolice/nealcoolice și produselor conservate”	Contract de finanțare nr. 2 din 10.03.2023
4.	Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”	Contract nr.83 LD din 18.04.2023 Contract nr.121 NFP din 08.06.2023
5.	S.C. „Imunotehnomed” SRL	Contract nr.84 LD din 18.04.2023
6.	Agenția Națională pentru Sănătate Publică	Contract nr.82 LD din 18.04.2023
7.	S.S. „Centrul de Stat pentru Atestare și Omologarea produselor de uz Fitosanitar și a Fertilizanților”	Contract nr.85LD din 18.04.2023
8.	Direcția sanitar-veterinară și pentru siguranța alimentelor Suceava	Contract nr. 122 NFP din 08.06.2023
9.	Institutul de igienă și Sănătate publică	Contract nr. 119 NFP din 08.06.2023

	Veterinară București	
10.	„Eurofins Food Testing” SRL București	Contract nr. 565/08.06.2023/117 NFP din 08.06.2023
11.	„Agro.Biolab Laboratory” SRL Italia	Contract nr.120 NFP din 08.06.2023
12.	National Food and Veterinary Risk Assessment Institute Lituania	Contract nr.69/144 MV din 13.07.2023
13.	Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice – INCD TCI ICSI Râmnicu Vâlcea	Contract nr. 118 NFP din 08.06.2023
14.	Eurofins Analytics, Franța	Contract nr.208MV din 30.10.2023
15.	Institutul Național de Cercetare și Dezvoltare pentru Chimie și Petrochimie – ICECHIM, București	Contract nr.201MV din 27.10.2023

Tabelul 2

Lista laboratoarelor contractate pentru efectuarea investigațiilor de laborator în cadrul implementării planurilor și programelor de monitorizare și supraveghere în anul 2023

Nr. o	Laboratorul contractat	Servicii achiziționate	Numărul total de probe conform contractului
1.	S.C. Imunotehnomed	▪ <i>Fluoroquinoloni la produsele din import</i>	8
		▪ <i>Gentamicina la produsele din import</i>	8
		▪ <i>Neomicina la produsele din import</i>	10
		▪ <i>Histamina la produsele din import</i>	14
Total			40
2.	Î.S.Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare, Laboratorul de încercări a produselor agroalimentare	▪ <i>Benzo(a)pyrene în produse afumate autohtone</i>	30
		▪ <i>Benzo(a)pyrene în produse din import</i>	11
Total			41
3.	Agenția Națională pentru Sănătate Publică	▪ <i>Pesticide organofosforice</i>	46
		▪ <i>Organoclorurate</i>	60

		▪ <i>Peretroide</i>	29
		▪ <i>Piretroide, pesticide, organofosforice la produsele din import</i>	6
		▪ <i>Pesticide, organoclorurate la produsele din import</i>	6
		▪ <i>Sare alimentară iodată expusă spre comercializare</i>	10
		▪ <i>Sare alimentară din unități de producere a produselor de panificație</i>	10
Total			167
4.	S.S. Centrul de Stat pentru Atestarea și Omologarea Produselor de Uz Fitosanitar și a Fertilizanților	▪ <i>Determinarea indicilor de control pe domeniul controlul produselor de uz fitosanitar</i>	165
Total			165
5.	Direcția sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor Suceava	▪ <i>Lincosamide, Pleuromutiline, Amphenicoli în produse de origine animală</i>	11
		▪ <i>Polipeptide în produse de origine animală</i>	10
Total			21
6.	Institutul de Igienă și Sănătate Publică Veterinară București	▪ <i>Nitrofurani în produse de origine animală</i>	11
		▪ <i>Nitroimidazole în produse de origine animală</i>	55
		▪ <i>Stilbene în produse de origine animală</i>	9
		▪ <i>Lactone acid resorcilic în produse de origine animală</i>	8

		▪ <i>Amitraza în produse de origine animală</i>	12
		▪ <i>Coloranți în produse de origine animală</i>	1
		▪ <i>Cefalosporine în produse de origine animală</i>	9
		▪ <i>Aminoglicozide în produse de origine animală</i>	24
		▪ <i>NSAID s în produse de origine animală</i>	15
Total			144
7.	Eurofins Food Testing SRL București	▪ <i>Steroizi în produsele de origine animală</i>	8
		▪ <i>Dioxine și Dioxin-like PCBs în produsele de origine animală</i>	7
		▪ <i>Cefalosporine în produsele de origine animală</i>	3
		▪ <i>Pesticide în produsele de origine animală</i>	8
		▪ <i>Coccidiostatice în produsele de origine animală</i>	36
		▪ <i>Carbamați în produsele de origine animală</i>	8
		▪ <i>Dapsone, ormetoprim, trimetoprim în produsele de origine animală</i>	21
		▪ <i>PAH în produsele de origine animală</i>	8
		▪ <i>Pesticide în produsele de origine animală</i>	37
		▪ <i>Glifosat în produsele de</i>	11

		<i>origine animală</i>	
		▪ <i>Acid erucic în uleiuri și grăsimi vegetale</i>	7
		▪ <i>Acid erucic în alimente cu adaos de uleiuri și grăsimi vegetale, cu excepția alimentelor: preparate pentru sugari și preparate pentru copii de vîrstă mică</i>	10
		▪ <i>Ferocianuri în sare alimentară</i>	2
		▪ <i>Zaharuri adăugate în sucuri din fructe și legume</i>	4
		▪ <i>Determinarea analitică a valorii nutriționale în produsele de origine non-animală</i>	10
		▪ <i>Autenticitatea în uleiurile vegetale</i>	5
		▪ <i>Autenticitatea în condimente</i>	3
		▪ <i>Guma de guar</i>	2
Total			190
8.	Agro.Biolab Laboratory SRL Italia	▪ <i>Toxine T-2 și HT-2 în cereale și produse pe bază de cereale</i>	22
		▪ <i>Hidrocarburi policiclice aromate în uleiuri și grăsimi, ierburi, preparate pe bază de cereale</i>	22
		▪ <i>Acrilamida în produsele de origine non-animală</i>	10
		▪ <i>Conținutul maxim rezidual al solvenților în uleiuri</i>	5

		<i>vegetale rafinate</i>	
		▪ <i>Acid folic în făina de grâu</i>	3
		▪ <i>Reziduuri de pesticide în fructe proaspete</i>	5
		▪ <i>Reziduuri de pesticide în legume proaspete</i>	5
		▪ <i>Reziduuri de pesticide în semințe și fructe oleaginoase</i>	5
		▪ <i>Reziduuri de pesticide în cereale</i>	10
Total			87
9.	National Food and Veterinary Risk Assessment Institute Lituania	▪ <i>Chloramphenicol în apa potabilă</i>	10
		▪ <i>Nitrofurani și metaboliții în apa potabilă</i>	10
Total			20
10.	Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice – INCD TCI ICSI Râmnicu Vâlcea	▪ <i>Determinarea raportului izotopic prin spectrometrie de masă în vin</i>	10
		▪ <i>Determinarea distribuției Deuteriului în molecula etanolului prin SNIF-RMN în vin licoros</i>	8
		▪ <i>Determinarea distribuției Deuteriului în molecula etanolului prin SNIF-RMN în băuturi pe bază de vin</i>	9
		▪ <i>Determinarea distribuției Deuteriului în molecula etanolului prin SNIF-RMN în vin dulce</i>	3
Total			30

11.	Eurofins Analytics, Franța	▪ <i>Eco-contribuție per probă în diverse varietăți de vinuri</i>	10
		▪ <i>Winescreener 1H-RMN în diverse varietăți de vinuri</i>	10
		▪ <i>Eco-contribuție per probă în diverse varietăți de vinuri</i>	10
		▪ <i>Determinarea reziduurilor de pesticide în diverse varietăți de vinuri</i>	10
Total			40
12.	Institutul Național de Cercetare și Dezvoltare pentru Chimie și Petrochimie – ICECHIM, București	▪ <i>Determinarea azotului amoniacal și nitric, azotului total în selitră amoniacală, Nitroamofoscă, KAS-32</i>	20
		▪ <i>Determinarea azotului total din uree</i>	6
		▪ <i>Determinarea fosforului prin metoda gravimetrică în nitroamofoscă</i>	7
		▪ <i>Determinarea potasiului prin metoda gravimetrică în nitroamofoscă</i>	7
Total			40
TOTAL			985

În anul 2023, în vederea implementării planurilor și programelor de monitorizare și supraveghere, în laboratoarele instituțiilor publice în care Agenția exercită calitatea de fondator, au fost planificate, conform *tabelului 3*, **15998 de probe** (din totalul de 16983 de probe), pentru care s-au preconizat mijloace financiare în valoare totală de **8 860,1mii lei**.

Din numărul total de probe planificate pentru cercetări în cadrul laboratoarelor I.P. „Laboratorul central fitosanitar”, I.P. „Laboratorul central de testare a băuturilor alcoolice/Nealcoolice și a produselor conservate” și I.P. „Centrul Republican de Diagnostic Veterinar”, au fost realizate **14698 de probe** în valoare totală de **8 647,2 mii lei**.

Tabelul 3

Numărul de probe și mijloacele financiare planificate și executate în anul 2023 în instituțiile publice în care Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor exercită calitatea de fondator

Nr/o	Denumirea Instituției publice	Numărul de probe		Mijloace financiare (lei)		% de realizare	
		Planificat	Executat	Planificate	Executate	Probe	Mijloace financiare
1.	I.P. „Laboratorul central fitosanitar”	2252	2113	2 736047	2 573397	94%	94%
2.	I.P. „Laboratorul central de testare a băuturilor alcoolice/Nealcoolice și a produselor conservate”	843	836	612424	618636	99%	101%
3.	I.P. „Centrul Republican de Diagnostic Veterinar”	12903	11749	5 511,6 mii	5 455,2 mii	91%	98%
TOTAL		15998	14698	8 860,1	8 647,2	94%	97%

Astfel, conform datelor prezentate în *tabelul 3*, în anul 2023, nivelul procentual de realizare al planurilor și programelor de monitorizare și supraveghere implementate de către **Instituția Publică “Laboratorul Central Fitosanitar”** corespunzător domeniilor de competență, a fost de **94%**, atât în număr de probe efectuate cât și în mijloace financiare valorificate, ceea ce reprezintă cu 4 % mai mult comparativ cu anul 2022 dacă ne referim la numărul de probe efectuate din totalul planificat, și cu **6% mai mult față de anul 2022** în ceea ce privește rata de asimilare a mijloacelor financiare conform Devizului de cheltuieli aprobat pentru anul 2022.

În anul 2023, în cadrul **Instituției Publice “Laboratorul central de testare a băuturilor alcoolice/nealcoolice și a produselor conservate”**, planurile și programele de monitorizare și supraveghere au fost realizate în proporție de **99%**, cu 7% mai mult față de anul 2022, iar mijloacele financiare aprobate conform contractului de finanțare, au fost valorificate la nivel de 101%, fiind înregistrată o depășire de 1% în raport cu Devizul de cheltuieli aprobat pentru anul respectiv.

Rata de realizare a planurilor și programelor de monitorizare și supraveghere în cadrul **Instituției Publice „Centrul Republican de Diagnostic Veterinar”**, a fost în anul 2023 de 91% în număr de probe efectuate din totalul planificat, iar nivelul de executare a devizului de cheltuieli aprobat pentru perioada respectivă a fost de 98%, cu 4% mai mult față de anul 2022.

În *tabelul 4*, sunt prezentate datele cu privire la numărul total de probe planificat în cadrul fiecărui program de monitorizare și supraveghere, numărul de probe repartizat pentru investigare în fiecare laborator al Agenției și numărul total de probe efectuate per program din numărul de probe planificat inițial, cu indicarea ratei procentuale finale de executare.

Astfel, după cum se prezintă din datele indicate în *tabelul 4*, în anul 2023, 5 programe de monitorizare și supraveghere au fost implementate integral sau au fost supra-îndeplinite cu valori cuprinse între 100-108%, iar o executare mai modestă se atestă în cadrul a doar 3 programe din cele 12 menționate, cu o rată de executare situată între 64-84%.

Tabelul 4

Executarea numărului de probe planificat în anul 2023 pentru implementarea planurilor și programelor de monitorizare și supraveghere în instituțiile publice în care Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor exercită calitatea de fondator

Nr /o	Denumirea programului	Nr. total de probe planificate per program	Nr. de probe investigate în laboratoarele instituțiilor publice			Nr. total de probe investigate per program	% de realizare per program
			CRDV	LCTBANPC	LCF		
1.	Planul de monitorizare a reziduurilor în produsele de origine animală	813	885	-	-	885	108%
2.	Programul de monitorizare și supraveghere în	8220	6950	-	-	6950	84%

	domeniul siguranței produselor alimentare de origine animală						
3.	Programul de monitorizare și supraveghere în domeniul siguranței produselor alimentare de origine animală din import	1065	964	-	-	964	90%
4.	Programul de monitorizare și supraveghere în domeniul protecției consumatorilor	2425	2603	-	-	2603	107%
5.	Programul de monitorizare și supraveghere în domeniul calității produselor alimentare de origine non-animală	605	138	397	70	605	100%
6.	Programul de monitorizare și supraveghere a hranei pentru animale	495	154	248	92	494	99%
7.	Programul de monitorizare și supraveghere în domeniul sănătății plantelor și semințelor la import	570	-	-	547	547	95%
8.	Programul de monitorizare și supraveghere în domeniul protecției plantelor	660	-	-	669	660	100%
9.	Programul de monitorizare și supraveghere în domeniul controlului semincer	120	-	-	120	120	100%
10	Programul de monitorizare și supraveghere a	740	-	-	624	624	84%

	reziduurilor de pesticide și a conținutului de nitrați în produsele de origine vegetală						
11	Programul de monitorizare și supraveghere în domeniul siguranței și calității produselor alcoolice și vitivinicole	200	-	191	-	191	95%
12	Planul anual de prelevare și testare a calității medicamentelor de uz veterinar	85	55	-	-	55	64%
TOTAL		15998	11749	836	2113	14698	93%

Totodată, menționăm că în cadrul investigațiilor de laborator efectuate, au fost identificate pe parcursul anului 2023, **255 de probe neconforme**, dintre care, cele mai multe neconformități au fost depistate în procesul implementării Programului de monitorizare și supraveghere în domeniul siguranței și calității produselor alimentare de origine animală – **87 de probe neconforme**, urmat de programul de monitorizare și supraveghere a reziduurilor de pesticide și a conținutului de nitrați în produsele de origine vegetală – **51 probe neconforme** și programul de monitorizare și supraveghere în domeniul siguranței și calității produselor de origine animală din import – **50 de probe neconforme**. Detalii privind numărul de neconformități depistat în cadrul fiecărui program de monitorizare și supraveghere sunt indicate în *tabelul 5*.

Tabelul 5

Numărul de neconformități depistate în cadrul implementării planurilor și programelor de monitorizare și supraveghere în anul 2023

Nr/ o	Denumirea programului	Nr. total de probe neconforme depistate
1.	Planul de monitorizare a reziduurilor în produsele de origine animală	0
2.	Programul de monitorizare și supraveghere în domeniul siguranței produselor alimentare de origine animală	87
3.	Programul de monitorizare și supraveghere în domeniul siguranței produselor alimentare de origine animală din	50

	import	
4.	Programul de monitorizare și supraveghere în domeniul calității produselor alimentare de origine non-animală	5
5.	Programul de monitorizare și supraveghere a hranei pentru animale	19
6.	Programul de monitorizare și supraveghere în domeniul sănătății plantelor și semințelor la import	6
7.	Programul de monitorizare și supraveghere în domeniul protecției plantelor	22
8.	Programul de monitorizare și supraveghere în domeniul controlului semincer	15
9.	Programul de monitorizare și supraveghere a reziduurilor de pesticide și a conținutului de nitrați în produsele de origine vegetală	51
TOTAL		255

5. RECEPȚIONAREA REZULTATELOR DE LABORATOR

Laboratoarele responsabile de efectuarea investigațiilor de laborator, furnizează rezultatele investigațiilor de laborator prin intermediul sistemului informational LIMS. De asemenea, laboratoarele în care Agenția exercită calitatea de fondator, precum și cele contractate, conform prevederilor ordinelor de aprobare a planurilor și programelor de monitorizare și supraveghere, prezintă lunar, pe suport de hârtie, Direcției planificarea, evaluarea riscurilor și managementul calității, rapoartele de încercări cu privire la rezultatele de laborator a probelor prelevate în baza planurilor și programelor de monitorizare și supraveghere.

În cazul identificării probelor neconforme, acestea sunt anunțate la adresa electronică neconformitati@ansa.gov.md, monitorizată de către specialiștii din cadrul Direcției planificarea, evaluarea riscurilor și managementul calității, precum și direcțiilor de profil din cadrul Agenției conform domeniilor de competență, în termen de cel mult **24 de ore** de la validarea rezultatelor, pentru întreprinderea măsurilor necesare conform prevederilor legislației în vigoare.

Totodată, probele neconforme pot fi identificate lejer, inclusiv prin intermediul sistemului informational LIMS, de către specialiștii responsabili de supravegherea executării planurilor și programelor de monitorizare și supraveghere din cadrul Direcției planificarea, evaluarea riscurilor și managementul calității, care ulterior, conform

procedurii, comunică informația cu privire la neconformitatea produsului, direcției de profil corespunzătoare din cadrul Agenției.

Tabelul 6

Numărul neconformităților depistate în cadrul implementării Planurilor de monitorizare și supraveghere în perioada 2020-2023

Nr.	Denumirea programului	Numărul de probe neconforme depistate în perioada 2020-2023							
		2020		2021		2022		2023	
1.	Programul de monitorizare și supraveghere în domeniul siguranței produselor alimentare de origine animală	41		68		77		87	
2.	Planul de monitorizare a reziduurilor în carne, lapte, miere, ouă, pește	1		0		3		0	
3.	Programul de monitorizare și supraveghere a produselor alimentare de origine animală din import	31		48		59		50	
4.	Programul de monitorizare în domeniul protecției plantelor	71		48		30		22	
5.	Programul de monitorizare și supraveghere în domeniul sănătății plantelor și semințelor la import	22		7		0		6	
6.	Programul de monitorizare reziduurilor de pesticide și a	Produse de import	Produse autohtone	Produse de import	Produse autohtone	Produse de import	Produse autohtone	Produse de import	Produse autohtone
		39 – nitrați; 4 - pesticide	105 – nitrați; 3 - pesticide	18 – nitrați; 4 – pesticide	52 – nitrați; 4 - pesticide	16 – nitrați; 5 - pesticide	44 – nitrați; 3 - pesticide	12 - nitrați; 8 - pesticide	29 - nitrați; 2 - pesticide

	conținutului de nitrați în produsele de origine vegetală autohtonă și de import						
7	Programul de monitorizare și supraveghere în domeniul siguranței și calității produselor alimentare de origine nonanimală	13	28	9	5		
8.	Programul de monitorizare a hranei pentru animale de origine autohtonă și de import	0	2	7	19		
TOTAL		329	279	253	255		

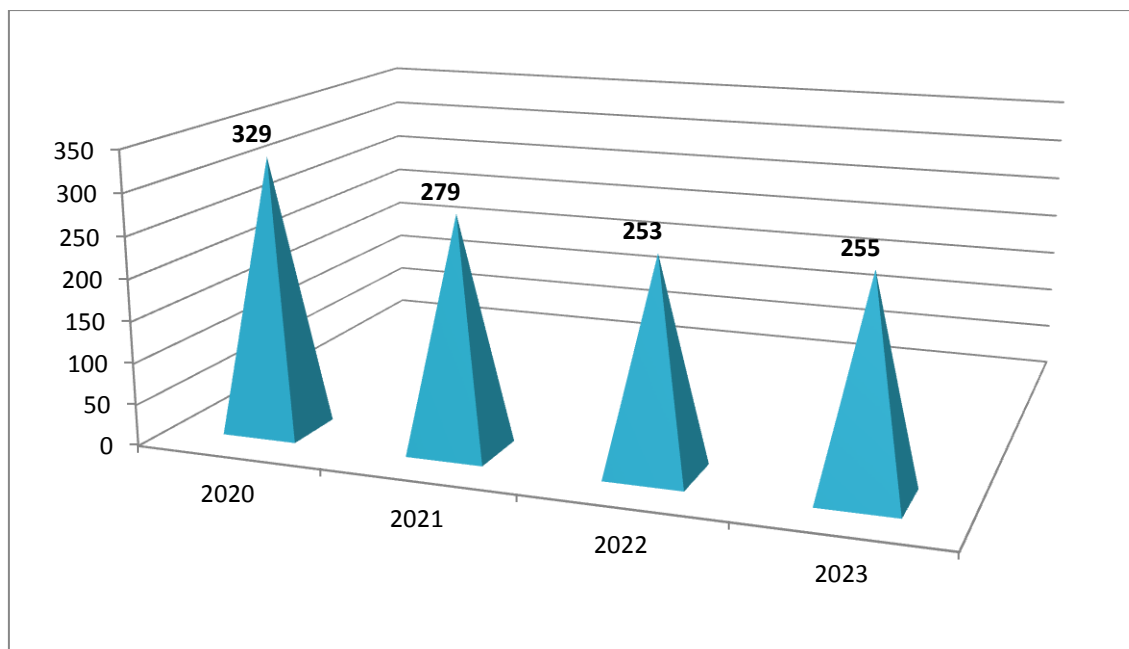

Figura 1. Numărul probelor neconforme depistate în perioada 2020-2023 în cadrul implementării planurilor și programelor de monitorizare și supraveghere

6. REZULTATELE MONITORIZĂRII ȘI SUPRAVEGHERII ÎN DOMENIUL SIGURANȚEI PRODUSELOR ALIMENTARE DE ORIGINE ANIMALĂ

În anul 2023, în cadrul îndeplinirii Programului de monitorizare și supraveghere în domeniul siguranței și calității produselor alimentare de origine animală, au fost depistate **68 de probe neconforme**, dintre care:

- **41** probe neconforme la indicatorii microbiologici;
- **27** probe neconforme la indicatorii de calitate;

Adițional, au mai fost depistate în cadrul îndeplinirii programului - **19 probe de apă potabilă** prelevate din abatoare și unități de procesare a produselor de origine animală neconforme la indicatorii microbiologici enterococi intestinali și E.coli.

Tabelul 7

Numărul de probe neconforme depistate în perioada 2021-2023 în cadrul monitorizării produselor alimentare de origine animală conform indicatorilor cercetați

N/o	Tipul indicatorilor cercetați	2021		2022		2023	
		Numărul de produse neconforme	%	Numărul de produse neconforme	%	Numărul de produse neconforme	%
1.	Indicatori microbiologici	28	41,18%	41	56,95%	41	60,30%
2.	Indicatori de calitate	40	58,82%	31	43,05%	27	39,70%
Total		68	100%	72	100%	68	100%

După cum se poate observa din datele prezentate în *tabelul 7*, se constată că din anul 2021 și până în anul 2023, numărul probelor neconforme la indicatorii microbiologici este în creștere sau prezintă o valoare stabilă, cum este cazul anilor 2022-2023, când a fost înregistrat același număr de probe neconforme la indicatorul dat, și anume 41.

În ceea ce privește numărul de probe neconforme la indicatorii de calitate, se constată opusul celor menționate anterior, respectiv, acesta este în descreștere în perioada 2021-2023, după cum se poate vedea din datele prezentate.

Tabelul 8

**Numărul de probe neconforme depistate în perioada 2022-2023 în cadrul
monitorizării produselor alimentare de origine animală**

Nr/o	Denumire produs/ matrice	Neconformitatea depistată	Numărul de probe neconforme	
			2022	2023
1.	Carne/piele de pasăre proaspătă/refrigerată	<i>Campylobacter spp</i>	35	30
		<i>Salmonella spp</i>	3	-
		<i>Raport mediu apă/proteină</i>	-	2
		<i>E.coli</i>	-	1
			38	33
2.	Semifabricate din carne (pelmeni, pârjoale)	<i>Salmonella spp</i>	2	-
		<i>Fracția masică de proteine</i>	2	-
		<i>Nr. de colonii</i>	-	1
		<i>Conținut de amidon</i>	-	1
			4	2
3.	Produse din carne (salam, cârnăciori, pastrama) fierte, afumate, crud- zvântate	<i>Fracția masică de umeditate</i>	1	1
		<i>Fracția masică de proteine</i>	1	-
		<i>Fracția masică de sare</i>	1	-
		<i>Fracția masică de fosfați</i>	12	-
		<i>Salmonella spp</i>	1	-
		<i>Nr. de colonii</i>	-	1
		<i>Salmonella typhimurium</i>	-	2
		<i>Conținutul de fosfor total</i>	-	6
		<i>E. coli</i>	-	2
			16	13
4.	Produse lactate (brânză, iaurt, brânzică, smântână, cașcaval, unt)	<i>Fracția masică de proteine</i>	2	-
		<i>Aciditatea</i>	3	4
		<i>Fracția masică de grăsimi</i>	1	1
		<i>Fracția masică de umediate</i>	5	1
		<i>Determinarea grăsimilor străine</i>	1	-
		<i>Fracția masică de sare</i>	2	4
		<i>Drojdii</i>	-	1
		<i>Enterobacteriaceae</i>	-	1
		<i>Conținutul de apă</i>	-	1
		<i>Conținutul de apă raportat la substanța degresată</i>	-	5
		<i>Listeria monocytogenes</i>	-	1
		<i>E.coli</i>	-	1
			14	20
Total			72	68

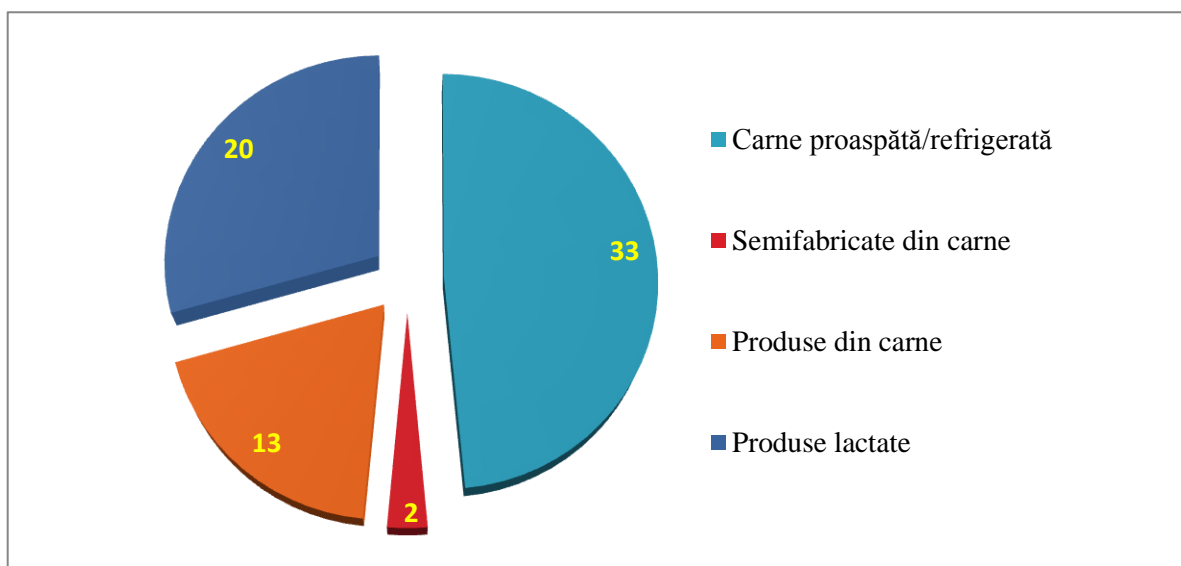

Figura 2. Numărul de probe neconforme depistate pe categorii de produse alimentare de origine animală în anul 2023

Preponderent, probele neconforme depistate se referă la carne proaspătă sau refrigerată (33), urmate de produsele lactate, la monitorizarea cărora au fost depistate 20 de probe neconforme. Detalii sunt prezentate în tabelul 8 și fig.2.

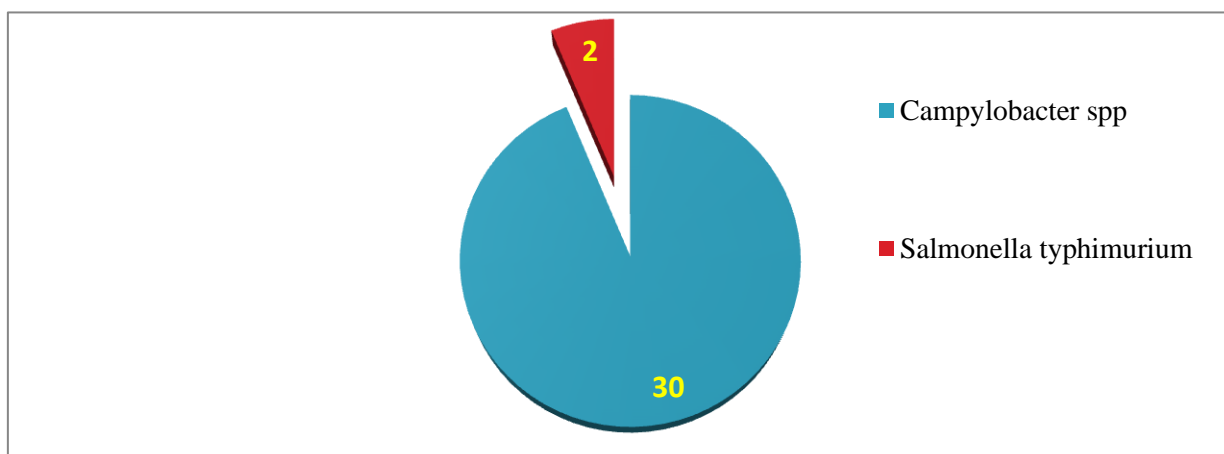

Figura 3. Numărul de probe neconforme depistate în cadrul monitorizării indicilor microbiologici în produsele alimentare de origine animală în anul 2023

În anul 2023, comparativ cu anul 2022, numărul de probe de produse neconforme la *Campylobacter spp* și *Salmonella spp* este în descreștere. Astfel, la indicatorul microbiologic *Campylobacter spp*, au fost depistate 30 probe neconforme, cu 5 mai puțin față de anul 2022, iar la *Salmonella spp*, au fost depistate doar 2 de probe neconforme în produse din carne (mici și cârnăciori), cu 4 probe mai puțin față de aceeași perioadă menționată anterior.

Numărul de probe neconforme depistate în cadrul monitorizării reziduurilor în produsele de origine animală autohtone în perioada 2020-2023

Nr. d/o	Produsul (Originea)	2020	2021	2022	2023
		Neconformitatea depistată			
1.	Carne de ovină congelată	Chloramphenicol	-	-	-
2.	Carne de ovină	-	-	Oxitetraciclina	-
3.	Lapte materie primă	-	-	Benzilpenicilina	-
	TOTAL	1	0	2	0

Menționăm că în cadrul implementării Planului național de monitorizare a reziduurilor în produsele de origine animală, a fost identificat într-o probă de carne de pui broiler, reziduuul *Diclazuril* din grupa Coccidiostatice, care conform Raportului de încercări emis de laborator, indica un rezultat care devia de la limita maximal admisibilă (LMA).

Conform Ordinului directorului general al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor nr.5/2021 privind aprobarea listei substanțelor active din punct de vedere farmacologic și clasificarea lor în funcție de limitele reziduale maxime din produselor alimentare de origine animală, s-a stabilit că coccidiostaticul *diclazuril* depistat, era în limită, așadar nu s-a considerat a fi o neconformitate.

În cadrul implementării Programului de monitorizare și supraveghere a produselor alimentare de origine animală din import, au fost depistate în anul 2023, **50 de probe neconforme**, cu 9 probe neconforme mai puține comparativ cu anul 2022. Majoritatea probelor neconforme au fost depistate la determinarea indicatorilor microbiologici – 20 probe din diverse matrici de produse în care a fost depistată *Salmonella spp*, urmate îndeaproape de indicatorii parazitologici depistați în 23 de probe de pește congelat, și o singură probă neconformă depistată în cadrul monitorizării reziduurilor de medicamente, care se referea la carne de bovină congelată importată din Ucraina, în care s-a depistat

corticosteroidul *Dexametazona* în cantități ce depășeau LMA. Detalii sunt prezentate în tabelul 10 și fig. 4.

Tabelul 10

Numărul de probe neconforme depistate în perioada 2022-2023 în cadrul monitorizării produselor alimentare de origine animală din import

Nr/ o	Denumire produs/ matrice	Neconformitatea depistată	Numărul de probe neconforme	
			2022	2023
1.	Pelmeni congelați	<i>Salmonella spp</i>	2	-
		<i>Salmonella infantis</i>	-	2
		<i>Salmonella enteritidis</i>	-	1
2.	Carne de pasăre proaspătă/congelată	<i>Salmonella spp</i>	1	-
		<i>Salmonella livingstone</i>	-	1
		<i>Salmonella infantis</i>	-	2
		Raport mediu de apă	-	2
3.	Aripi de găină congelate	<i>Salmonella spp</i>	1	-
4.	Carne de găină dezosată mecanic proaspătă sau congelată	<i>Salmonella spp</i>	5	-
		<i>Salmonella enteritidis</i>	-	2
		<i>Salmonella infantis</i>	-	2
5.	Unt	<i>E. coli</i>	1	-
		Grăsimi străine	1	-
6.	Carne de pasăre refrigerată	<i>Campylobacter spp</i>	4	-
7.	Pește congelat	Paraziți	43	23
8.	Lapte	Grăsimi străine	1	-
9.	Iaurt	Fracția masică de proteine	-	1
10.	Pulpe de pasăre	<i>Salmonella infantis</i>	-	2
11.	Carne de pasăre tocată proaspătă/congelată	<i>Salmonella infantis</i>	-	4
		<i>Salmonella Fillmore</i>	-	1
12.	Picioare de pui broiler congelate	<i>Salmonella enteritidis</i>	-	1
13.	Inimi de pasăre congelate	<i>Salmonella infantis</i>	-	1
14.	Salam	Conținutul de fosfor total	-	1
15.	Cașcaval	Conținutul de cloruri	-	1
16.	Sferturi de pui congelate	Raport mediu de apă	-	1
17.	Carne de bovină congelată	Reziduuri de medicamente - corticosteroizi	-	1
18.	Clătite cu carne de pasăre	<i>Salmonella infantis</i>	-	1
Total			59	50

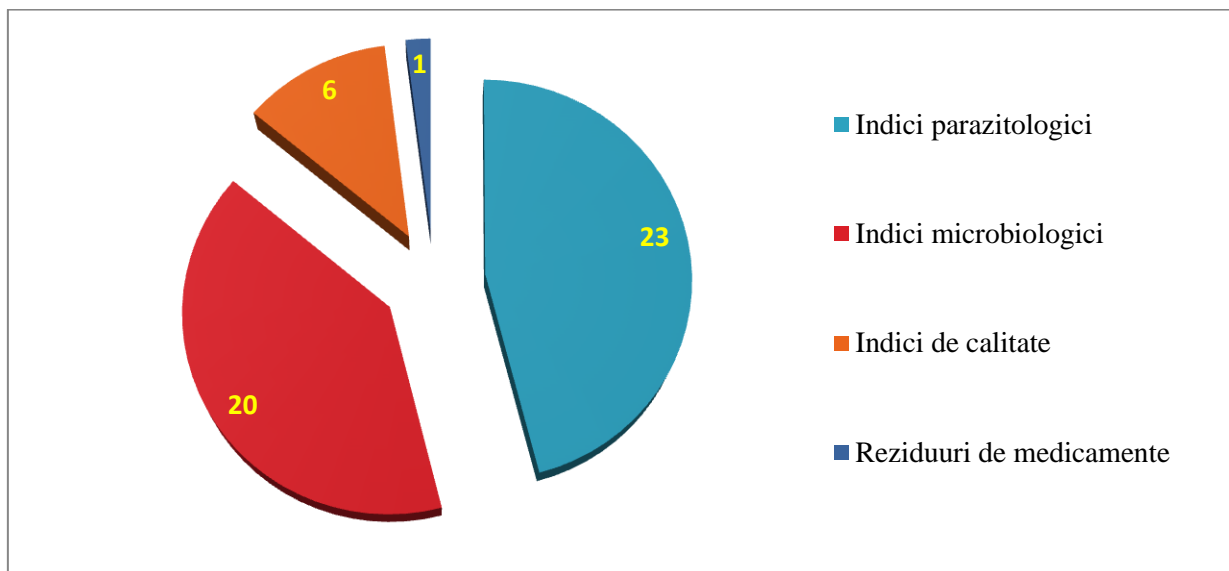

Figura 4. Numărul de probe neconforme depistate în cadrul monitorizării produselor alimentare de origine animală din import conform indicatorilor cercetați

7. REZULTATELE MONITORIZĂRII ȘI SUPRAVEGHERII ÎN DOMENIUL SIGURANȚEI PRODUSELOR ALIMENTARE DE ORIGINE NONANIMALĂ

În cadrul implementării Programului de monitorizare și supraveghere în domeniul siguranței și calității produselor alimentare de origine nonanimală, au fost depistate în total **5 probe neconforme de produse alimentare**, cu 10 probe mai puțin față de anul 2022, dintre care, **4 probe** neconforme depistate în produse de origine autohtonă și **1 probă** neconformă din import. Detalii sunt prezentate în *tabelele 11-12 și fig.5*

Tabelul 11

Numărul de probe neconforme depistate în perioada 2022-2023 în cadrul monitorizării calității și siguranței produselor alimentare de origine nonanimală din import

Nr/o	Denumire produs/ matrice	Neconformitatea depistată	Numărul de probe neconforme	
			2022	2023
1.	Orez	Arsen	1	-
2.	Fructe uscate	Acid benzoic	1	1
3.	Boabe de soia	Organisme modificate genetic	3	-
4.	Șrot de soia	Organisme modificate genetic	2	-
Total			7	1

Numărul de probe neconforme depistate în perioada 2022-2023 în cadrul monitorizării siguranței și calității produselor alimentare de origine nonanimală autohtone

Nr/o	Denumire produs/ matrice	Neconformitatea depistată	Numărul de probe neconforme	
			2022	2023
1.	Băutură răcoritoare aromatizată fără adaos de zahăr	Acid benzoic	1	-
2.	Făină de grâu	Conținutul de gluten	1	-
		Conținutul de umeditate	-	2
3.	Pâine din făină de grâu și secară	Indicele de aciditate	-	1
4.	Ulei din semințe de struguri	Indicele de peroxid	1	-
5.	Ulei din semințe de dovleac	Indicele de peroxid	1	-
		Indicele de aciditate	2	-
6.	Prune uscate fără sămburi	Acid sorbic	1	-
7.	Tăiței	Indicele de umeditate	1	-
8.	Prune în ciocolată cu lapte	Acid ascorbic	-	1
Total			8	4

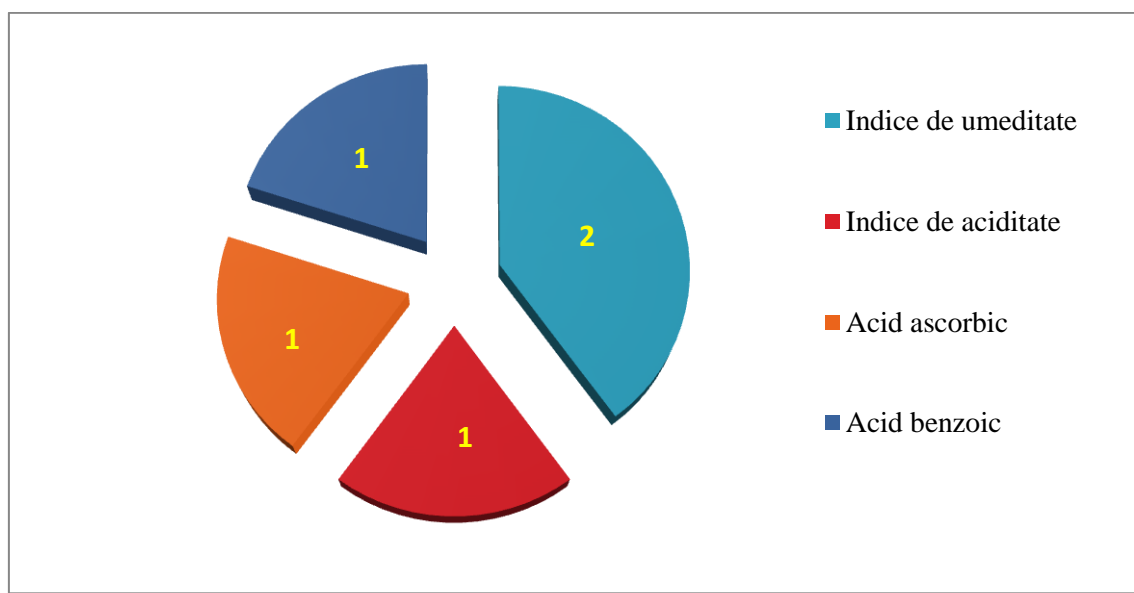

Figura 5. Numărul de probe neconforme depistate în cadrul monitorizării siguranței și calității produselor alimentare de origine nonanimală în anul 2023

Referitor la monitorizarea conținutului de nitrați și a reziduurilor de pesticide în produsele de origine vegetală atât autohtone cât și din import, din datele prezentate în *tabelele 13-14* și cele indicate în *fig.6-7*, se poate observa o dinamică extrem de pozitivă privind depistarea numărului de neconformități în cadrul implementării activităților date.

Tabelul 13

Statistica depistării neconformităților în cadrul monitorizării reziduurilor de pesticide și a conținutului de nitrați în produsele vegetale din import în perioada 2020-2023

Nr/o	Denumirea produsului de origine vegetală	Numărul de loturi neconforme							
		Conținutul de nitrați				Reziduuri de pesticide			
		2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
1.	Ridiche	2	-	-	-	-	-	-	-
3.	Dovlecei	5	6	4	-	-	-	-	-
5.	Cartofi	4	1	3	2	-	-	-	-
6.	Pepeni galbeni	5	6	5	3	-	-	-	-
7.	Varză	3	4	-	1	-	-	-	-
8.	Morcov	4	-	1	-	-	-	-	-
10.	Pepeni verzi	4	-	-	-	-	-	-	-
11.	Vinete	5	-	-	-	-	-	-	-
12.	Sfeclă roșie	2	-	-	-	-	-	-	-
15.	Ardei dulci	2	-	-	-	-	-	-	-
16.	Struguri	-	-	-	-	1	3	2	-
17.	Cartofi timpurii	-	1	1	-	-	-	-	-
18.	Orez	-	-	-	-	-	1	-	-
19.	Tomate	1	-	-	-	1	-	-	-
20.	Mandarine	-	-	-	-	1	-	-	-
21.	Lămâi	-	-	-	-	1	-	-	-
22.	Salată proaspătă	2	-	-	-	-	-	-	-
23.	Varză timpurie	-	-	1	6	-	-	-	-
24.	Castraveți	-	-	1	-	-	-	-	-
25.	Căpșuni	-	-	-	-	-	-	1	-
26.	Rodii	-	-	-	-	-	-	2	6
27.	Portocale	-	-	-	-	-	-	-	2
TOTAL		39	18	16	12	4	4	5	8

Astfel, menționăm că în perioada 2020-2023, numărul de loturi de produse vegetale neconforme la conținutul de nitrați, este în continuă descreștere de la an la an. Referitor la numărul de probe neconforme privind depistarea reziduurilor de pesticide, menționăm că acesta oscilează în perioada 2020-2023, înregistrând valori aproape constante, cu diferențe de 1-3 probe neconforme. Totuși, este de precizat la acest capitol, că cele mai multe probe neconforme, 8 la număr, care se referă la 6 loturi de rodii și 2 loturi de portocale din import, au fost identificate anume în anul 2023, cu 3 mai mult față de anul 2022 și cu 4 mai mult față de anul 2021, când au fost depistate câte 5 și respectiv 4 loturi neconforme.

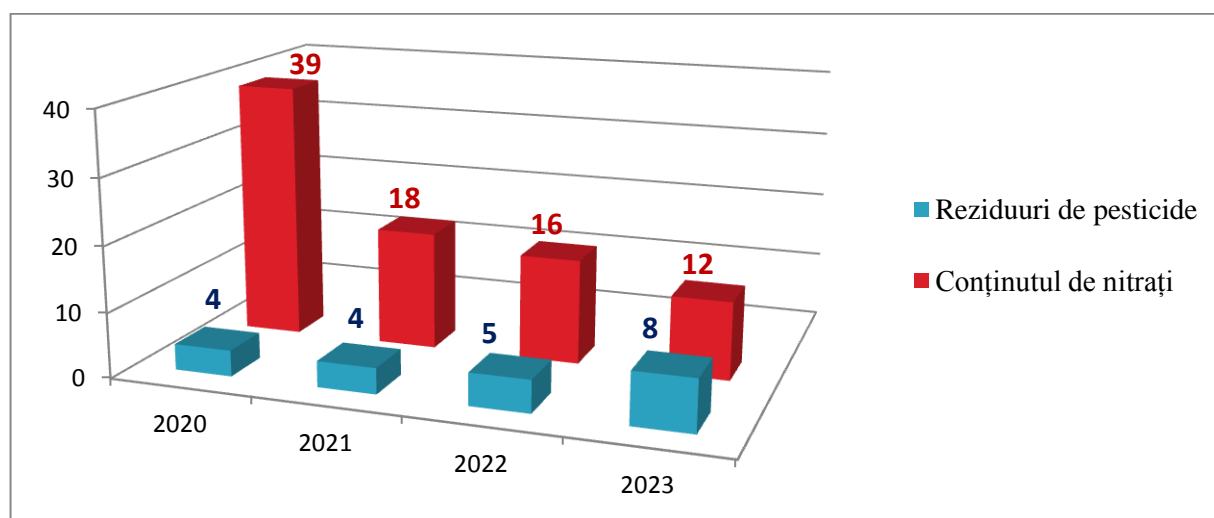

Figura 6. Dinamica depistării neconformităților în cadrul monitorizării reziduurilor de pesticide și a conținutului de nitrați în produsele de origine vegetală din import în perioada 2020-2023

Tabelul 14

Statistica depistării neconformităților în cadrul monitorizării reziduurilor de pesticide și a conținutului de nitrați în produsele vegetale de origine autohtonă în perioada 2020-2023

Nr/ o	Denumirea produsului de origine vegetală	Numărul de loturi neconforme							
		Conținutul de nitrați				Reziduuri de pesticide			
		2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
1.	Ridiche	7	-	-	-	-	1	1	-
2.	Legume frunzoase (mărar,	5	-	-	-	1	-	-	-

	leuştean, pătrunjel)								
3.	Dovlecei	18	15	12	6	-	-	-	-
4.	Varză timpurie	1	-	1	4	-	-	-	-
5.	Cartofi	8	2	6	4	-	-	-	-
6.	Pepeni galbeni	16	4	5	2	-	-	-	-
7.	Varză	17	8	-	-	-	-	-	-
8.	Morcov	2	1	2	1	-	-	2	-
9.	Frunze de țelină	-	-	-	-	1	-	-	
10.	Pepeni verzi	4	-	-	-	-	-	-	-
11.	Vinete	12	-	-	-	-	-	-	-
12.	Sfeclă roșie	15	20	10	9	-	-	-	-
13.	Castraveți	-	1	1	-	1	-	-	-
14.	Spanac proaspăt	-	1	-	-	-	-	-	
15.	Ardei dulci	-	-	-	-	-	1	-	-
16.	Struguri	-	-	-	-	-	2	-	1
17.	Varză tardivă	-	-	6	3			-	-
18.	Fulgi din cereale cu zagăr	-	-	1	-	-	-	-	-
19.	Căpșuni	-	-	-	-	-	-	-	1
TOTAL		105	52	44	29	3	4	3	2

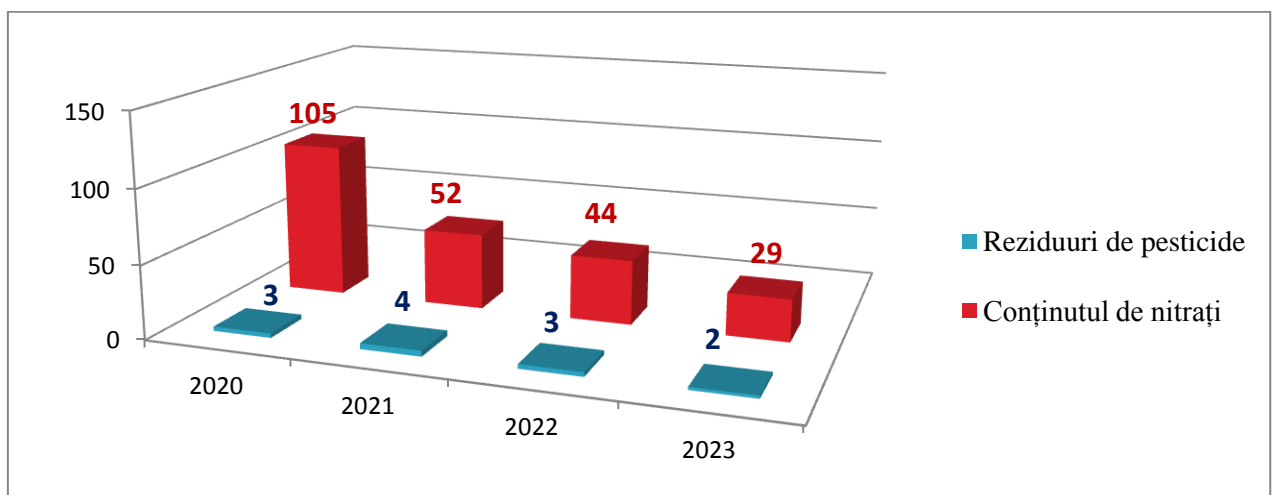

Figura 7. Dinamica depistării neconformităților în cadrul monitorizării reziduurilor de pesticide și a conținutului de nitrați în produse de origine vegetală autohtone în perioada 2020-2023

8. REZULTATELE MONITORIZĂRII ȘI SUPRAVEGHERII ÎN DOMENIUL SĂNĂTĂȚII ȘI PROTECȚIEI PLANTELOR

Referitor la monitorizarea și supravegherea în domeniul protecției plantelor, menționăm că tendința depistării neconformităților la indicatorii fitosanitari în perioada 2020-2023 este în continuă descreștere.

Astfel, după cum se poate vedea din datele indicate în *tabelele 15-16* și *fig.8*, se constată o dinamică pozitivă a ratei de conformitate în cadrul implementării activității date.

Este de precizat că din cele 660 de probe planificate în cadrul îndeplinirii programului dat, în anul 2023, au fost identificate 22 de loturi în care s-au depistat 23 de tipuri de organisme dăunătoare/de carantină.

Conform datelor din *tabelul 15*, în perioada 2022-2023, cel mai des întâlnit organism de carantină a fost *Plum pox virus*, cu 5 incidente, urmat de *Bois noir* – 4 incidente.

Totodată, conform datelor din *tabelul 16*, în anul 2023, cele mai multe organisme de carantină au fost identificate pe lăstari/frunze de viță de vie – **9 incidente** și lăstari de prun – **3 incidente**.

Tabelul 15

Prevalența depistării organismelor de carantină în cadrul monitorizării din domeniul protecției plantelor în perioada 2020-2023

Nr d/o	Organismul de carantină monitorizat	Numărul incidentelor privind depistarea organismelor de carantină			
		2020	2021	2022	2023
1.	<i>Erwinia amylovora</i>	5	4	3	3
2.	<i>Clavibacter michiganensis subsp. Sepedonicus</i>	3	6	2	2
3.	<i>Pseudomonas solanacearum</i>	2	0	0	-
4.	<i>Bois noir</i>	13	10	8	4
5.	<i>Plum Pox Virus</i>	39	7	10	5
6.	<i>Monilinia fructicola</i>	2	17	0	-
7.	<i>Ralstonia Solonacearum</i>	6	0	0	-
8.	<i>Grapvine flavescence doree</i>	1	0	0	-
9.	<i>Xiphinema sp.</i>	0	4	2	2
10.	<i>Xantomonas arboricola</i>	0	0	2	-

11.	<i>Candidatus phytoplasma mali</i>	0	0	1	-
12.	<i>Flavescence doree</i>	0	0	1	3
13.	<i>Tomato Ringspot virus</i>	0	0	1	1
14.	<i>Daktulosphaira vitifoliae</i>	-	-	-	3
	Total:	71	48	30	23

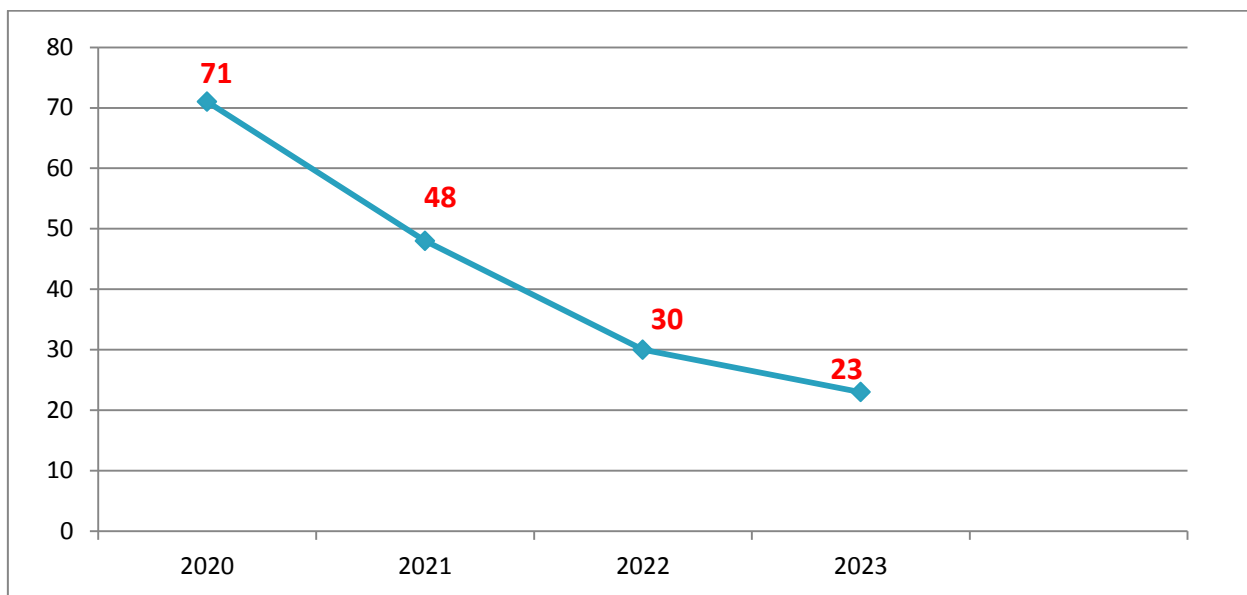

Figura 8. Dinamica depistării obiectelor de carantină în perioada 2020-2023

Tabelul 16

Numărul de neconformități depistate în funcție de produs, în cadrul monitorizării din domeniul protecției plantelor în perioada 2020-2023

Nr d/o	Denumire produs	Numărul de loturi cu organisme identificate			
		2020	2021	2022	2023
1.	Sol	0	4	0	2
2.	Lăstari de prun	19	8	5	3
3.	Cireșe	1	2	0	0
4.	Lăstari/frunze de viță de vie	14	10	1	9
5.	Lăstari de măr	4	2	0	0
6.	Secțiuni de gutui	0	1	2	0
7.	Lăstari de vișin	0	1	0	0
8.	Caise	0	2	0	0
9.	Fructe și sămburi de prun	0	3	0	0
10.	Cartofi	4	6	0	1
11.	Prune	0	5	0	0
12.	Piersici	0	3	0	0
13.	Ramuri de gutui	0	1	0	0
14.	Fructe și frunze de prun	10	0	0	0

15.	Plante de cartofi	4	0	2	1
16.	Lăstari de gutui	1	0	1	1
17.	Ramuri de prun	6	0	0	2
18.	Plante de tomate	3	0	0	1
19.	Secțiuni de prun	4	0	4	0
20.	Lăstari de piersic cu fructe	1	0	1	0
21.	Sol cu rădăcini	0	0	1	0
22.	Cartofi și sol	0	0	1	0
23.	Plante de ardei dulci	0	0	1	0
24.	Ramuri de cais	0	0	1	0
25.	Lăstari de nuc	0	0	1	0
26.	Ramuri de măr	0	0	1	0
27.	Viță de vie	0	0	8	0
28.	Ramuri de păr	0	0	0	1
29.	Secțiuni de măr	0	0	0	1
	Total:	71	48	30	22

În ceea ce privește rezultatele monitorizării sănătății plantelor și semințelor la import, dacă în anii anteriori se constata o descreștere a numărului de loturi neconforme pe acest segment, în anul 2023, se atestă o creștere a ratei de neconformitate cu puțin peste 1%, față de anul 2022, perioadă în care, în lipsa identificării probelor neconforme, era înregistrată o rată de neconformitate de 0%.

Conform datelor prezentate în *tabelul 17*, din cele 6 loturi neconforme identificate în cadrul activității date, au fost identificate 3 loturi de cartofi infestate cu bacteria *Clavibacter sepedonicus*, 2 loturi de material săditor și 1 lot de port-altoi de nuc infestate de ciuperca *Cylindrocarpon sp.*

Tabelul 17

Numărul de neconformități depistate în cadrul monitorizării sănătății plantelor și semințelor la import în perioada 2020-2023

Nr d/o	Denumire produs	Numărul de loturi neconforme			
		2020	2021	2022	2023
1.	Flori tăiate	2	0	0	0
2.	Portocale	2	0	0	0
3.	Căpșuni	2	0	0	0
4.	Tomate	2	0	0	0
5.	Roșii	3	0	0	0
6.	Material săditor viticol	1	1	0	0
7.	Material săditor pomicol	2	1	0	0
8.	Cartofi	4	2	0	3

9.	Scoarță de copac	1	0	0	0
10.	Clemantine	2	0	0	0
11.	Mandarine	1	2	0	0
12.	Lemn tăiat	0	1	0	0
13.	Port-altoi de nuc	0	0	0	1
14.	Material săditor	0	0	0	1
15.	Material săditor de măr	0	0	0	1
Total:		22	7	0	6

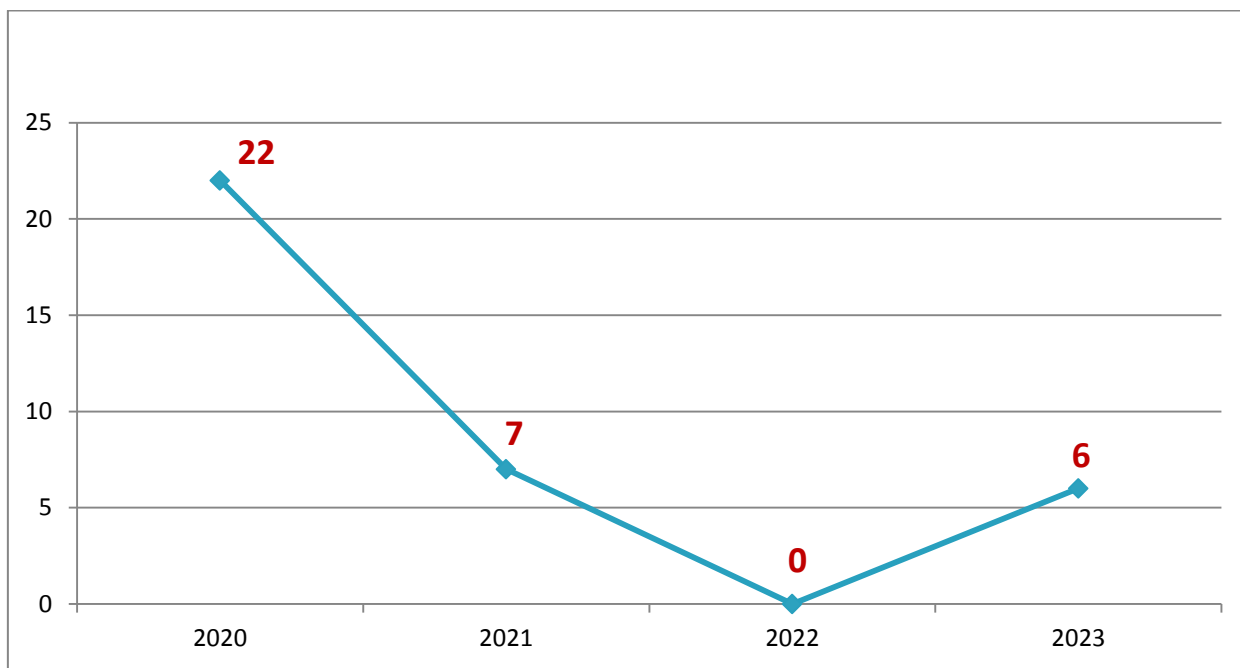

Figura 9. Dinamica depistării neconformităților în cadrul monitorizării sănătății plantelor și semințelor la import în perioada 2020-2023

În anul 2023, a crescut inclusiv numărul probelor neconforme depistate în cadrul monitorizării inofensivității furajelor, atât autohtone cât și din import. Astfel, au fost depistate în perioada de referință, 19 probe neconforme, cu 17 probe mai mult față de anul 2022 și 2021, când erau înregistrate câte 2 probe neconforme.

Astfel, în 14 probe de șrot de soia, au fost identificate urmare a investigațiilor de laborator, organisme modificate genetic (OMG), iar în alte 5 probe au fost depistate micotoxine și *Salmonella spp.* Detalii sunt prezentate în *tabelul 18*.

Tabelul 18

Numărul de neconformități depistate în cadrul monitorizării furajelor în perioada 2020-2023

Nr. d/o	Produsul (Originea)	2020	2021	2022	2023
		Neconformitatea depistată			

Nr. d/o	Produsul (Originea)	2020	2021	2022	2023
		Neconformitatea depistată			
1.	Nutrețuri combinate pentru rumegătoare	-	Ocratoxina A	-	-
2.	Nutreț combinat pentru porci	-	Ocratoxina A	-	Ochratoxina A - 1
					Ochratoxina A, Aflatoxina B1 - 1
3.	Nutrețuri combinate pentru păsări	-	-	Salmonella spp	Salmonella enteritidis - 1
					Ochratoxina A - 1
					Salmonella spp - 1
4.	Șrot de soia	-	-	Organisme modificate genetic (OMG)	Organisme modificate genetic (OMG) -14
	TOTAL	0	2	2	19

O informație detaliată privind numărul de neconformități precum și tipul acestora, depistate în cadrul monitorizării calității semințelor și materialului semincer în anul 2023, sunt prezentate în *tabelul 19*.

Tabelul 19

Numărul de probe neconforme depistate în cadrul monitorizării calității semințelor și materialului semincer în anul 2023

Nr/o	Denumire produs	Neconformitatea depistată	Numărul de probe neconforme depistate
1.	Material semincer de soia	OMG	1
2.	Semințe de soia	Germinația și puritatea necorespunzătoare	1
3.	Semințe de ceapă	Facultatea germinativă necorespunzătoare	1
4.	Semințe de porumb		4
5.	Semințe de dovleac		3
6.	Semințe de tomate		1
7.	Semințe de țelină		1
8.	Semințe de mazăre	Germeni anormali și semințe moarte	1
9.	Semințe de floarea-soarelui	Germeni anormali, semințe moarte și dăunători în stare vie	1
10.	Semințe de porumb	Dăunători în stare vie	1
	TOTAL		15

9. NOTIFICĂRILE PORTALULUI SISTEMULUI RAPID DE ALERTĂ PENTRU ALIMENTE ȘI FURAJE AL UNIUNII EUROPENE (RASFF) ÎN ANUL 2023

În anul **2023**, prin intermediul Sistemului Rapid de Alertă pentru Alimente și Furaje (RASFF) al Uniunii Europene, au fost recepționate **21 de notificări**, dintre care:

- **11** de alertă
- **6** de respingere la frontieră
- **1** de informare
- **2** de informare pentru urmărire
- **1** de informare pentru atenție

Conform tipului de produse notificate pe parcursul perioadei de referință de către RASFF, majoritatea notificărilor recepționate se refereau la produse de origine non-animală, urmate de produse compuse și produse de origine animală. Detalii privind evoluția numărului de notificări recepționate în perioada 2021-2023 și tipul acestora în funcție de produs, sunt relatate în *tabelele 20-21 și fig.10-11*.

Tabelul 20

Clasificarea notificărilor recepționate conform tipului în perioada 2021-2023

N/o	Tipul de notificare	2021		2022		2023	
		Numărul de notificări	%	Numărul de notificări	%	Numărul de notificări	%
1.	Notificări de alertă	11	78,57%	15	34,88 %	11	52,38
2.	Notificări de informare	2	14,28%	22	51,17 %	1	4,76
3.	Notificări de respingere la frontieră	0	0	6	13,95 %	6	28,58
4.	Notificări de atenționare	1	7,15%	0	0	0	0
5.	Notificări de informare pentru urmărire	0	0	0	0	2	9,52

6.	Notificări de informare pentru atenție	0	0	0	0	1	4,76
Total		14	100%	43	100%	21	100%

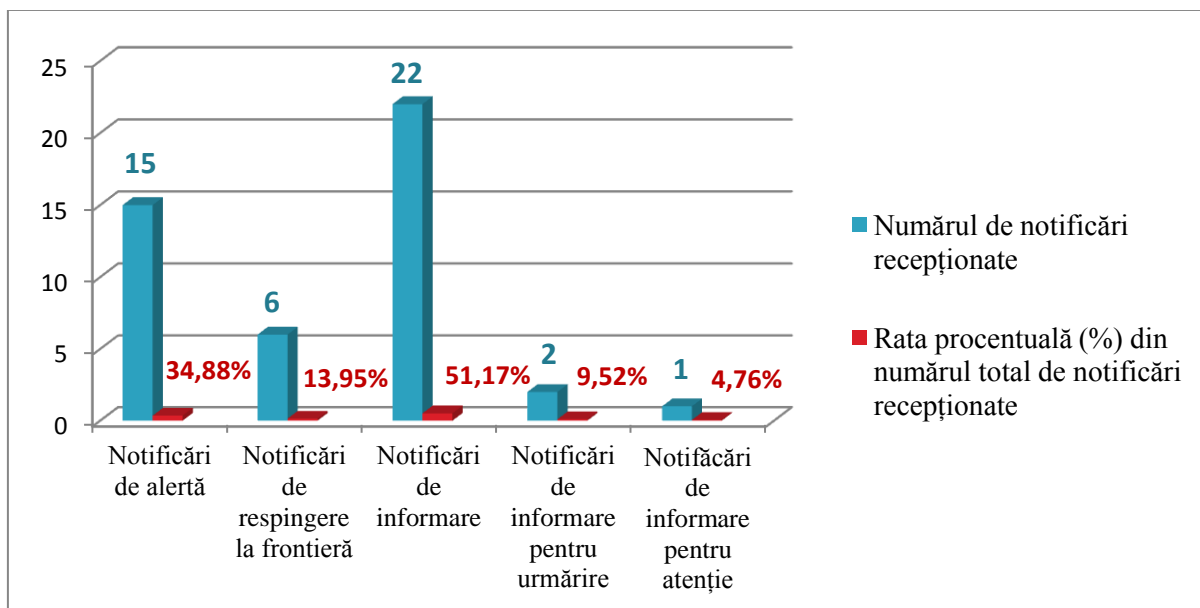

Figura 10. Clasificarea notificărilor recepționate prin intermediul RASFF în anul 2023 în funcție de tipul acestora

Tabelul 21

Numărul de notificări recepționate în perioada 2021-2023 conform tipului de produse

N/o	Tipul de notificare	2021		2022		2023	
		Numărul de notificări	%	Numărul de notificări	%	Numărul de notificări	%
1.	Materiale care intră în contact cu produse alimentare (plastic, bambus, ceramic)	1	7,14%	4	9,3%	1	4,77
2.	Suplimente alimentare	0	0	16	37,2%	1	4,77
3.	Produse de origine animală	4	28,57%	5	11,7%	3	14,28
4.	Produse de origine non-animală	7	50%	16	37,2%	11	52,38

5.	Produse compuse	2	14,28 %	2	4,6%	5	23,80
Total		14	100%	43	100%	21	100%

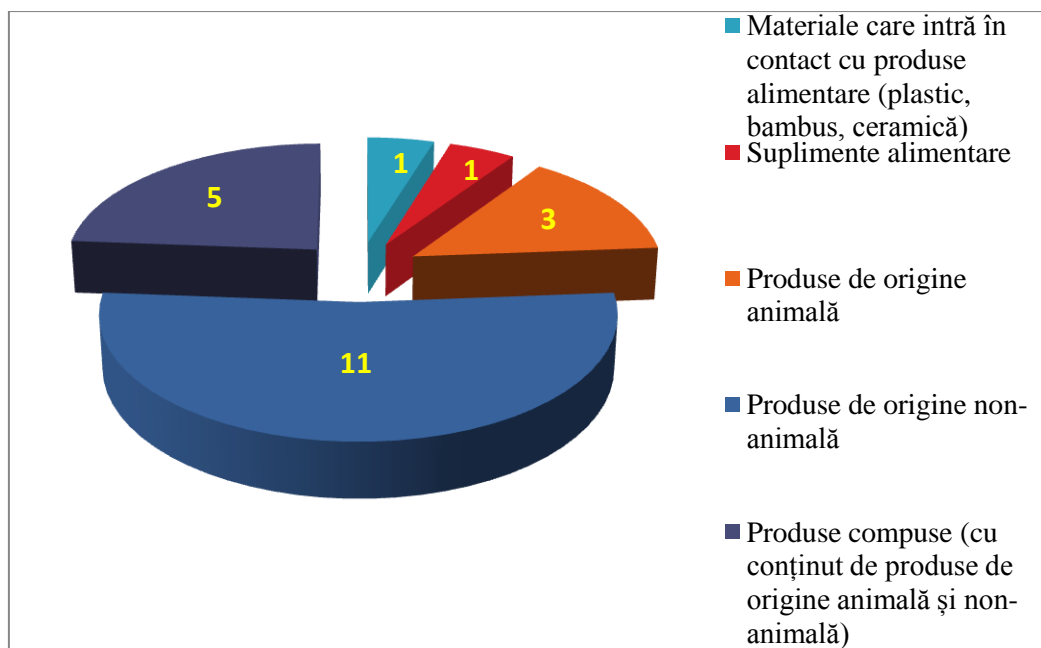

Figura 11. Numărul de notificări recepționate în anul 2023 prin intermediul RASFF conform tipului de produse

10. MĂSURI ÎNTREPRINSE ÎN CAZUL NECONFORMITĂȚII PROBELOR

În cazul depistării în procesul de implementare al planurilor și programelor de monitorizare și supraveghere a probelor neconforme, precum și în cazul notificărilor parvenite prin Sistemul Rapid de Alertă pentru Alimente și Furaje (RASFF) care vizează inclusiv Republica Moldova, acțiunile întreprinse de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, în funcție de situație, sunt aplicate în corespundere cu prevederile *art. 30 din Capitolul IX „MĂSURI COERCITIVE” din Legea nr.50 2013* cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor.

Totodată, în conformitate cu prevederile pct.9 lit.b) din Hotărârea Guvernului nr.59/2017 cu privire la aprobarea măsurilor de punere în aplicare a sistemului rapid de alertă pentru alimente și furaje la nivel național, se prezintă, în *tabelul 22*, lista notificărilor recepționate prin intermediul RASFF al Uniunii Europene și măsurile întreprinse pentru acestea.

**Lista notificărilor recepționate prin intermediul RASFF al Uniunii Europene
și măsurile întreprinse**

Nr d/o	Numărul de referință	Data notificării	Țara care a notificat	Denumirea Produsului	Riscul identificat	Țara de origine	Măsuri întreprinse
1.	2022.4599	05.08.2022 rectualizată la 03.01.2023	Belgia	Sos „Pesto rosso”	Prezența DEHP (2-etilhexil)	Italia	Lotul a fost retras din zona de vânzare și predat pentru a fi distrus.
2.	2023.0384	17.01.2023 rectificare la 06.02.2023	Franța	Stridii	Prezența norovirus	Franța	Loturile de stridii au fost retrase din zona de vânzare și predate companiei distribuitoare.
3.	2023.0541	23.01.2023	Comisia Europeană	Produse de origine animală	Transportarea produselor alimentare de origine animală cu un șir de neconformități	Moldova	A fost emisă o circulară către furnizorii de servicii poștale care sunt autorizați să presteze servicii de livrare a coletelor poștale internaționale expediate de pe teritoriul Republicii Moldova, în vederea respectării prevederilor legale privind neadmiterea produselor de origine animală în stare congelată și refrigerată și a produselor de origine vegetală, precum și privind neadmiterea obiectelor interzise în trimerile poștale cu destinație spre Uniunea Europeană.
4.	2023.1166	17.02.2023 actualizată la 08.03.2023	Spania	Suplimente alimentare	Prezența 5HTP (hidroxitriptofan) din extract de <i>Griffonia simplicifolia</i>	Polonia	Suplimentul nu este înregistrat în registrul suplimentelor alimentare. Controlul inopinat nu poate fi efectuat pe motiv că nu există informații cu privire la agentul economic importator al acestui supliment alimentar.
5.	2023.0484	20.01.2023	Comisia Europeană	Produse de origine	Transportarea produselor	Moldova	Au fost luate toate măsurile de

Nr d/o	Numărul de referință	Data notificării	Țara care a notificat	Denumirea Produsului	Riscul identificat	Țara de origine	Măsuri întreprinse
		actualizată la 21.03.2023		animală și vegetală	alimentare de origine animală cu un șir de neconformități		informare și atenționare a operatorilor din domeniul transportului rutier privind transportarea produselor alimentare în colete către statele UE, cu privire la obligativitatea respectării prevederilor legislației UE și neadmiterea pentru transportare a produselor alimentare interzise sau ambalate necorespunzător.
6.	2023.0486	20.01.2023 actualizată la 22.03.2023	Comisia Europeană	Produse de origine animală și vegetală	Transportarea produselor alimentare de origine animală cu un șir de neconformități	Moldova	
7.	2023.2230	31.03.2023 actualizată la 04.04.2023	Ungaria	Carne de pui congelată și fileuri de pulpe de pui refrigerate	<i>Salmonella Enteritidis</i>	România	Urmare a controlului inopinat efectuat la depozit, nu au fost identificate stocuri de carne de pui congelată și fileuri de pulpe de pui refrigerate din lotul menționat. Toate produsele au fost preparate termic la t° de 175° C și comercializate în incinta unei cafenele.
8.	2023.2025	24.03.2023 actualizată la 28.04.2023 ful40 din 09.06.2023 de la Comisia Europeană	Spania	Floricele de porumb	Depășirea LMA a rezidului de pesticide <i>Chlorpyrifos</i>	Spania	A fost inițiată procedura de retragere a produselor fabricate din acest lot de porumb iar referitor la sacii de porumb depistați la depozit, urmare a controlului inopinat efectuat și urmare a rezultatelor încercărilor de laborator, s-a decis ca conținutul acestora să fie utilizat prin tratare termică (expandare).
9.	2023.3666	01.06.2023	Comisia Europeană	Produse de origine animală și	Transportarea produselor alimentare de	Moldova	Toate structurile de resort implicate au informat furnizorii

Nr d/o	Numărul de referință	Data notificării	Țara care a notificat	Denumirea Produsului	Riscul identificat	Țara de origine	Măsuri întreprinse
				vegetală	origine animală cu un șir de neconformități		de servicii poștale asupra necesității respectării cerințelor de admitere a produselor alimentare de origine animală și vegetală, prin intermediul coletelor poștale în țările Uniunii Europene.
10.	2023.3352	19.05.2023	Ungaria	Porumb prăjit și sărat	Prezența Aflatoxinei	Spania	A fost inițiat control inopinat la operatorul alimentar pentru stoparea și inițierea procedurii de retragere din comerț a lotului menționat. Totodată, distribuția stocului a fost stopată la momentul inițierii controlului inopinat.
11.	2023.3947	13.06.2023	Germania	Semințe de floarea soarelui	Prezența Ochratoxinei A	Moldova	A fost inițiat control inopinat la operatorul alimentar privind stoparea și inițierea procedurii de retragere din comerț a lotului menționat. Reclamații de la consumatori nu au fost înregistrate.
12.	2023.4145	20.06.2023 actualizată la 26.06.2023	Austria	Făină de grâu	Prezența rezidului de pesticide <i>Chlorpyrifos</i>	Cehia	Operatorul economic a dispus retragerea produselor alimentare neconforme fiind preluate în total spre nimicire 447 bucăți JOMO CHEC în asortiment.
13.	2023.4146	20.06.2023 actualizată la 26.06.2023	Lituania	Ustensile de bucătărie	Pericolul migrării aminelor aromatice primare	China	Agentul economic, în mod operativ a retras întregul lot de produse de la distribuitori și consumatori.
14.	2023.2294	04.04.2023	Comisia Europeană	Produse de origine animală și vegetală	Transportarea produselor alimentare de origine animală cu un șir de	Moldova	Au fost luate toate măsurile de informare și atenționare a operatorilor din

Nr d/o	Numărul de referință	Data notificării	Țara care a notificat	Denumirea Produsului	Riscul identificat	Țara de origine	Măsuri întreprinse
					neconformități		domeniul transportului rutier privind transportarea produselor alimentare în colete către statele UE, cu privire la obligativitatea respectării prevederilor legislației UE și neadmiterea pentru transportare a produselor alimentare interzise sau ambalate necorespunzător.
15.	2023.4690	12.07.2023 actualizată la 18.07.2023	Finlanda	Cafea măcinată	Prezența Ochratoxinei A	Italia	Lotul a fost retras din comercializare și pus în carantină. Conform contractului de utilizare condiționată, lotul dat a fost supus distrugerii prin metoda de „ARDERE”.
16.	2023.5593	18.08.2023 actualizată la 18.07.2023	Finlanda	Semințe de floarea soarelui	Prezența Ochratoxinei A	Moldova	A fost inițiat control inopinat la operatorul alimentar privind stoparea și inițierea procedurii de retragere din rețeaua de comerț a lotului menționat.
17.	2023.6611	29.09.2023	România	Ginko Biloba Pulbere ECO	Depășirea LMA de mercur (Hg)	China	La momentul inițierii controlului inopinat, produsul menționat nu a fost depistat, fiind predat între-timp laboratorului din cadrul IPCRDV, respectiv nu a fost utilizat în producere.
18.	2023.6734	04.10.2023 actualizată la 10.10.2023	Germania	Tartă cu rubarbă și căpșuni	S-au depistat corpuri străine (plastic albastru)	Germania	Operatorul economic a dispus retragerea din rețeaua de comerț a produsului dat.
19.	2023.7372	27.10.2023	Polonia	Băutură de vin alb	S-a detectat un alergen nedeclarat - dioxid de sulf	Republica Moldova	Urmare a controlului inopinat efectuat, s-a constatat că dioxidul de sulf

Nr d/o	Numărul de referință	Data notificării	Țara care a notificat	Denumirea Produsului	Riscul identificat	Țara de origine	Măsuri întreprinse
							conținut în produsul dat corespundea cerințelor stipulate în documentele normative în vigoare. Totodată, a fost prezentată eticheta modificată privind conținutul produsului, care s-a aplicat pe 5600 de sticle.
20.	2023.7607	07.11.2023	Comisia Europeană	Produse de origine animală și vegetală	Transportarea produselor alimentare de origine animală cu un șir de neconformități	Republica Moldova	A fost convocată o ședință de lucru cu privire la transportul produselor alimentare expediate în colete din Republica Moldova către Irlanda ce vizează problema nerespectării condițiilor de transabilitate, lipsa etichetării și transportului în condiții necorespunzătoare de temperatură.
21.	2023.7959	17.11.2023	România	Semințe de mac	Depășirea LMA de morfină	Slovacia	Operatorul a dispus retragerea din rețeaua de comerț a produsului dat. Din 140 de bucăți importate, 104 au fost comercializate și 36 au fost retrase din unitățile de comerț.

11. CONCLUZII

În anul 2023, rata de implementare a Programului Național de monitorizare și supraveghere în domeniul siguranței alimentelor, hranei pentru animale și medicamentelor de uz veterinar, sănătății plantelor și calității produselor de uz fitosanitar, a constituit **93%**, ceea ce reprezintă o creștere de executare a programelor cu 2% mai mult față de anul 2022 (91%), și cu 5% mai mult față de 2021 (88%), iar tendința depistării probelor neconforme în cadrul implementării planurilor și programelor de

monitorizare și supraveghere în anul 2023 nu s-a modificat esențial, fiind înregistrate **255 de probe neconforme**, cu 2 probe neconforme mai mult față de anul 2022, perioadă în care au fost identificate 253 probe neconforme, însă cu o continuă tendință de descreștere față de anii 2021 și 2020, când au fost înregistrate 279 și respectiv 329 de probe neconforme.

Tabelul 23

Nivelul de realizare (%) al planurilor și programelor de monitorizare și supraveghere în perioada 2021-2023

Nr/ o	Denumirea programului	Ponderea de realizare%		
		2021	2022	2023
1.	Programul de monitorizare și supraveghere a hranei pentru animale	97%	96%	99%
2.	Programul de monitorizare în domeniul siguranței și calității produselor alimentare de origine nonanimală	98%	90%	100%
3.	Programul de monitorizare în domeniul siguranței și calității a produselor vitivinicole, berii și producției alcoolice	93%	92%	95%
4.	Programul de monitorizare a reziduurilor de pesticide și a conținutului de nitrați în produsele de origine vegetală	87%	84%	84%
5.	Programul de monitorizare în domeniul protecției plantelor	100%	100%	101%
6.	Programul de monitorizare în domeniul sănătății plantelor și semințelor la import	91%	82%	95%
7.	Programul de monitorizare în domeniul controlului semincer	100%	100%	100%
8.	Planul de monitorizare a reziduurilor în produsele de origine animală autohtone	88%	118%	108%
9.	Planul de monitorizare a reziduurilor în produsele de origine animală din import	82%	66%	80%
10.	Programul de monitorizare și supraveghere în domeniul siguranței și calității produselor alimentare de origine animală	97%	106%	84%
11.	Programul de monitorizare și supraveghere în domeniul siguranței și calității produselor alimentare de origine animală din import	76%	74%	92%
12.	Programul de monitorizare și supraveghere din domeniul protecției consumatorilor	88%	110%	107%

13.	Planul de monitorizare și supraveghere a calității medicamentelor de uz veterinar	59%	65%	64%
TOTAL		88%	91%	93%

Totodată, în anul 2023, rata de conformitate a probelor investigate, comparativ cu anii precedenți, nu suferă modificări esențiale, fiind înregistrate în perioada 2019-2023, conform *tabelului 24* și *fig.12*, valori ale ratei de conformitate a produselor situate între 97,46 – 98,58%, care fluctuează nesemnificativ de la an la an.

Astfel, cea mai mica rată de conformitate a fost înregistrată în anul 2019 – 97,46%, coeficient care a avut o continuă tendință de creștere în următorii ani, astfel încât, cea mai înaltă valoare a ratei de conformitate în perioada 2019-2023, a fost atinsă în anul 2022 – 98,58%, valoare care în anul 2023 se depreciază ușor, fiind înregistrată în această perioadă o **rată de conformitate a produselor de 98,37%** în raport cu numărul total de probe investigate.

Tabelul 24

Rata de conformitate a probelor prelevate în cadrul implementării programelor și planurilor de monitorizare și supraveghere în perioada 2019-2023

Nr/d.o.	Anul de referință	Numărul de probe planificate	Numărul de probe executate	Numărul de probe neconforme	Rata de conformitate %
1.	2019	10531	10349	262	97,46%
2.	2020	21272	15011	329	97,80%
3.	2021	15930	13529	279	97,93%
4.	2022	16676	17922	253	98,58%
5.	2023	16983	15634	255	98,37%

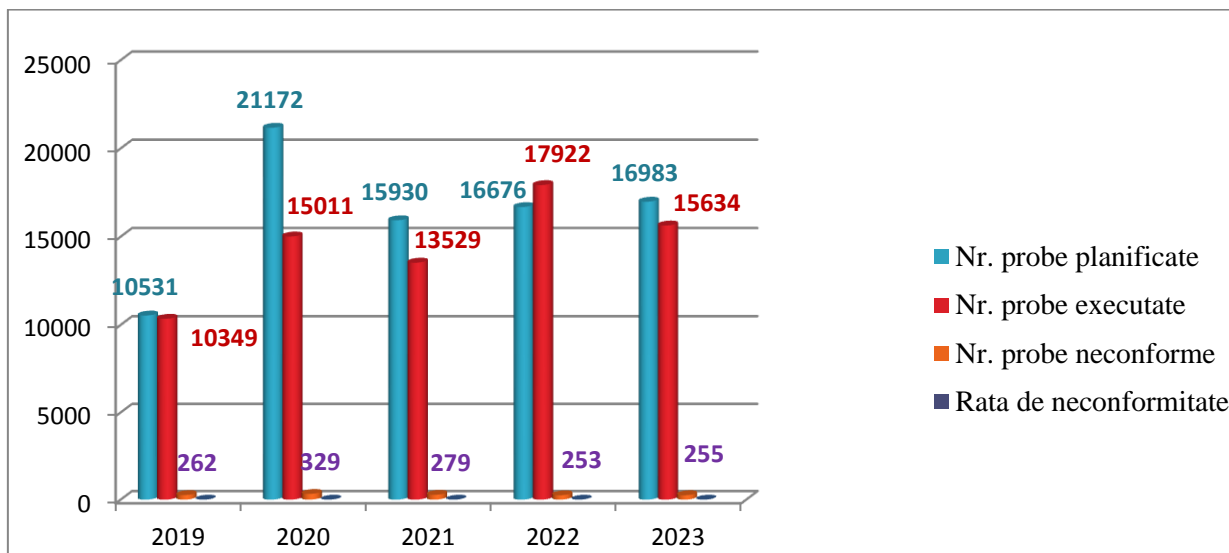

Figura 12. Rata de conformitate a probelor prelevate în cadrul implementării planurilor și programelor de monitorizare și supraveghere în perioada 2019-2023